

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-603/22-L

Název	Základní umělecká škola, Jablonec nad Nisou, Podhorská 47, příspěvková organizace
Sídlo	Podhorská 2500/47, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	info@zusjbc.cz
IČ	75 122 308
Identifikátor	651 040 515
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vít Rakušan
Zřizovatel	Statutární město Jablonec nad Nisou
Místa inspekční činnosti	Podhorská 2500/47, Mozartova 3678/24 a Horní náměstí 800/1, Jablonec nad Nisou
Termín inspekční činnosti	13., 15.-16. a 21. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola, Jablonec nad Nisou, Podhorská 47 (dále „škola“ nebo „ZUŠ“) působí ve třech pracovištích ve městě. Vzdělávání je poskytováno jednak v hlavní budově

v ulici Podhorské, kde sídlí i ředitelství školy a na dalších dvou odloučených pracovištích, a to na nedalekém Horním náměstí a v ulici Mozartově. Odloučené pracoviště má ZUŠ i v blízkém Rychnově u Jablonce nad Nisou. V době inspekční činnosti navštěvovali školu aktuálně 1033 žáci. Nejvyšší povolený počet 1 100 žáků je dlouhodobě naplňován prakticky na 100 %. Z důvodu přetrvávajícího zájmu o vzdělávání požádala škola o navýšení nejvyšší povolené kapacity o 210 žáků. Žádosti bylo vyhověno. ZUŠ nabízí vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech, a to v oboru hudebním, výtvarném, literárně-dramatickém a tanečním. Všechny obory jsou organizované pro přípravné studium a základní studium prvního a druhého stupně. Vzdělávání je poskytováno i dospělým zájemcům.

Informace o vzdělávací nabídce škola zajišťuje na svých webových stránkách www.zusjbc.cz a ve školních vývěskách, v místním tisku apod. Dostupným způsobem tím umožňuje všem zájemcům rovný přístup k údajům o vzdělávání včetně informací o přijímání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání probíhá od školního roku 2012/2013 podle Školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Umění bez hranic“. Prováděné aktualizace školního vzdělávacího programu jsou pro rozvoj a kvalitu poskytované výchovně vzdělávací činnosti prvořadou záležitostí. Škola vzdělává po obsahové i formální stránce dle vysoce kvalitního dokumentu, jehož podoba je v souladu se zásadami a cíli školského zákona.

Úroveň řízení odpovídá typu školy, její velikosti a personálnímu obsazení. Vedení je promyšlené, cíleně zaměřené na zajištění komplexních podmínek pro vzdělávání a život školy. Zodpovědné a efektivní řízení je založeno na týmové spolupráci, zvyšování podílu zodpovědnosti jednotlivých pedagogických pracovníků, dobré motivaci k práci, jasném delegování pravomocí a na vstřícné komunikaci mezi vedením a zaměstnanci. Důležitým momentem v racionalizaci práce vedení školy je pravidelné vyhodnocování rozsahu pracovních povinností. Důsledným delegováním úkolů a orientací vedení směrem k pedagogickým pracovníkům školy zapojuje ředitel širší okruh pracovníků do společného dění, posiluje tak jejich sounáležitost a pocit zodpovědnosti. Hospitační činnosti věnuje ředitel školy náležitou pozornost. Podporuje začínající učitele, nezapomíná ani na průběžný monitoring výchovných a vzdělávacích výsledků zkušných pedagogů.

Na výchovně vzdělávacím procesu ve škole se podílí 43 pedagogických pracovníků včetně ředitele a dvou zástupkyň. Vedení školy se snaží udržet trvale vysokou úroveň školy a cíleně buduje tvořivý pedagogický tým. Škola má dlouhodobě plně kvalifikovaný pedagogický sbor.

Profesní růst pedagogických pracovníků ředitel podporuje, zajišťuje jim k tomu odpovídající podmínky. Cílem vzdělávání pedagogů je prioritně oblast cizích jazyků a využívání ICT (informační a komunikační technologie), které ZUŠ věnovala v uplynulých letech zvýšenou pozornost, a to nejen z důvodu pandemie. Vybavenost školy je v tomto ohledu nadstandardní.

Na všech pracovištích jsou k dispozici notebooky a technické prostředky pro zajištění plnohodnotné distanční výuky. Vedení školy pečuje o technickou zdatnost učitelů jak snahou o individuální podporu, tak zohledňováním specifických materiálních potřeb jednotlivců podle úrovně jejich ICT dovedností. V distanční výuce škola vidí příležitost rozšířit vzdělávací nabídku a nabídnout žákům a rodičům možnost realizovat alternativně výuku i v situacích, kdy by výuka v prezenční podobě nebyla možná.

Veškerá data související se vzděláváním žáků, včetně školní matriky a personálních údajů spravuje elektronický informační systém), na jehož vývoji se škola aktivně podílela. Znatelně se tím zlepšila komunikace, informovanost a distribuce všech používaných materiálů na všech úrovních školy.

Druhým informačním systémem je sada cloudových nástrojů, groupwaru a dalšího softwaru. Škola využívá systém už od roku 2009. Tato technologie ve škole zajišťuje veškeré procesy spojené s komunikací, sdílením a skladováním souborů, tvorbou důležitých dokumentů, multimédií a distribucí všech typů informací. K systému jsou přes přístupové údaje připojeni všichni zaměstnanci ZUŠ a mají tak své pracovní prostředí k dispozici prakticky nepřetržitě i prostřednictvím svých mobilních telefonů.

Materiální podmínky a finanční zabezpečení prostřednictvím státního rozpočtu a zřizovatele umožňují naplňovat profilaci školy a realizaci vzdělávacího programu. ZUŠ ve sledovaném období účelně hospodařila s poskytnutými finančními prostředky a vlastními příjmy (úplata za vzdělávání, pronájem sálu v rámci doplňkové činnosti) a sponzorskými dary. Finanční zdroje z projektů (Šablony) efektivně využívá ke vzdělávací nabídce, podpoře učitelů a žáků, rozšíření materiálního zázemí. Objem prostředků postačuje k zajištění plynulého provozu školy.

Prostorové podmínky jsou limitované, ale díky pronájmům se daří realizovat výuku dle požadavků vzdělávacího programu školy. Koncertní sál v hlavní budově je pro školu cennou a nenahraditelnou hodnotou. V Jablonci je svého druhu jedinečný. Škola pečlivě organizuje a plánuje probíhající aktivity tak, aby sál byl plně využitý a zároveň netrpěl necitlivým zacházením. I přes omezené finanční možnosti se prozatím daří vybavení školy udržovat v relativně dobrém stavu. Podmínky pro vzdělávání negativně ovlivňuje špatný technický stav oken v budově školy na Horním náměstí.

ZUŠ aktivně vytváří bezpečné podmínky pro pohyb žáků na všech pracovištích, nastavila funkční systém úrazové prevence, včetně periodického seznamování žáků s nebezpečnými situacemi. Vybavením pracovišť zabezpečovacím kamerovým systémem zamezila vstupu nežádoucích osob do objektu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání ve sledované výuce charakterizovala vstřícná, nekonfliktní a přátelská atmosféra. Žáci byli vedeni k dodržování nastavených pravidel, k utváření spójitosti se školou a k formování sociálních vazeb v kolektivu.

Ve sledované výuce všech čtyř uměleckých oborů žáci pracovali v požadovaném tempu, učitelé s nimi svojí přirozenou autoritou udržovali průběžný kontakt. Hojně pracovali s motivační pochvalou a povzbuzením. Efektivitu podpory velkou měrou ovlivňovala vhodně zvolená motivace, respektování individuálního tempa a schopností žáka, směřování k samostatnému uměleckému projevu a citlivá práce s chybou. Zvolené formy a metody činností byly zařazovány účelně a z hlediska cíle hodin byly efektivní.

V hudebním oboru byly hospitovány vyučovací hodiny napříč celým spektrem nabízené individuální výuky na hudební nástroje včetně kolektivní výuky v hudební nauce. Náplň vyučovacích hodin byla většinou ovlivněna blížícím se závěrem školního roku, proto se řada pedagogů věnovala buď opakování nebo přípravě učiva na následující školní rok. Hlavními východisky pro nastavení vzdělávacího obsahu hodin byl stav domácí přípravy žáka, jeho momentální dispozice a z toho vyplývající připravenosti reagovat na pokyny učitelů. Žáci pracovali na odpovídající úrovni a jejich dovednosti splňovaly požadavky stanovené ŠVP.

Učitelé využívali různé formy práce, někdy se zapojovali vlastní hrou do projevu žáka. Učitelé také respektovali potřeby duševní hygieny, tedy změny činností při namáhavější hře (např. na violoncello). Ve všech navštívených třídách vládla atmosféra vzájemné důvěry. Učitelé během svého působení žáky sledovali, identifikovali interpretační nedostatky a srozumitelnými pokyny žáky vedli ke korekcím chyb a nedostatků. Ve všech hodinách panovala příjemná a pozitivní pracovní atmosféra, žáci se neostýchali projevit svůj názor a učitelé reakce žáků pozorně reflektovali.

Sledovaná výuka hudební nauky prokázala velice dobrou metodickou připravenost vyučující. Pro dosažení vzdělávacího cíle své hodiny měla účelně připravené pomůcky, včetně videa a audio techniky. Vhodným střídáním různých aktivit udržela pozornost žáků, pro které tak byla hodina hudební nauky přínosná a zajímavá.

Dílčí rezervy v práci učitelů hudebního oboru lze vnímat ve srozumitelném stanovování vzdělávacího cíle vyučovacích hodin a jeho vyhodnocení v závěru hodiny. Rovněž vedení žáků k sebereflexi a formativní hodnocení žáků bylo možné pozorovat spíše ojediněle.

Hospitovaná výuka ve výtvarném oboru (plošná tvorba) měla strukturu odpovídající zvolenému tématu. V úvodu hodin vyučující formou řízeného rozhovoru a vhodnými organizačními pokyny motivoval žáky a snažil se vytvořit dostatečný prostor pro jejich osobité vyjádření. Bylo přitom zřejmé, že se snaží systematicky pečovat o rozvoj výtvarného myšlení. Samotný průběh výuky i výsledné realizace celkově odpovídaly věku skupiny a individuálním dispozicím žáků. Sledovanou výuku charakterizovala vstřícná, bezprostřední a tvůrčí atmosféra spojená s respektováním základních výtvarně-technických postupů, což vedlo k naplnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů.

Navštívené hodiny tanečního oboru probíhaly v tanečním sále s velkoplošnými zrcadly, byly profesionálně vedené. Učitelka často využívala vlastního příkladu k provedení jednotlivých pohybových prvků i složitějších kreací, průběžně podporovala správné držení těla tanečnic, využívala kontinuální zpětnou vazbu, vhodně začlenila relaxaci a motivační hodnocení. Žákyně byly vedeny k předvedení gymnastických prvků či nastudovaných pohybových kreací v různých vazbách. Dokázaly odpovídajícím způsobem reagovat na živý hudební doprovod.

Vzdělávání v literárně-dramatickém oboru v sobě obsahovalo požadovaný základní princip uplatňovaný ve výuce, kterým byla dramatická hra, pracující s výrazovými prostředky dalších druhů umění (např. literární). Těžiskem výuky (žáci 3. - 4. ročníku) byla práce ve skupině nebo v menších celcích s převažujícím spontánním žakovským dramatickým projevem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Přijímání uchazečů ke vzdělávání probíhá podle platných zákonných ustanovení. Škola zabezpečuje rovný přístup ke vzdělávání i dostupnost nabídky pro všechny žáky. Případným zájemcům o studium je umožněna prohlídka školy včetně návštěvy jednotlivých vyučovacích hodin.

Podmínky pro zajištění ochrany žáků před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou obsaženy ve školním řádu. Konkrétně jsou nastavena i pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Příznivé klima subjektu a vnitřní život podporují zdravý vývoj a naplňování preventivní strategie školy.

Hodnocení výsledků práce probíhá pravidelně. Při výročních klasifikacích jsou žáci hodnoceni za individuální i skupinovou práci, kvalitu domácí přípravy, aktivitu při výuce, veřejnou prezentaci školy, plnění studijního plánu, popř. ročníkových výstupů. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o výsledcích a zadaných úkolech prostřednictvím žákovských knížek, při veřejných vystoupeních a především osobním stykem s pedagogy.

Nejbližšími partnery školy jsou Statutární město Jablonec nad Nisou, všechny jím řízené příspěvkové organizace a další kulturní a společenské instituce ve městě. Škola se intenzivně podílí na kulturně-spoločenském dění v regionu a je stabilním účastníkem mnoha kulturních a společenských událostí. Pravidelně se zapojuje do festivalu hudby Jablonecké tóny, účastní se městských slavností, žáci ZUŠ vystupují v domech s pečovatelskou službou i při slavnostních aktech na radnici.

V soutěžích vyhlášených MŠMT škola zaznamenala v posledním školním roce pozoruhodné úspěchy. V soutěžním oboru Sólový a komorní zpěv dokonce žákyně pěveckého oddělení dosáhla absolutního vítězství v ústředním kole soutěže. Prvenství v ústředním kole získal rovněž žák ve hře na bicí nástroje.

Velice dobře se profiluje taneční obor. Žáci se účastní mnoha přehlídek a zapojují se do nejrůznějších kulturních aktivit města. Během letošní krajské přehlídky tanečních oborů, kterou škola pořádala, reprezentovaly školu dvě choreografie. V konkurenci dalších 17 obsadily celkové druhé a třetí místo.

Na základě spolupráce s Libereckým krajem škola od října 2016 spustila projekt vzdělávání pro seniory. Akademie umění a kultury pro seniory Libereckého kraje poskytuje lidem v postproduktivním věku odborné studium ve třech uměleckých oborech (hudební, výtvarný a taneční). Zájemcům umožňuje smysluplné a aktivní naplnění volného času specificky zaměřeným studiem, které vhodně naplňuje jejich potřeby, a to jak psychické, tak potřeby sociální.

Škola v roce 2019 úspěšně zareagovala na novou situaci způsobenou pandemií koronaviru. Od prvních vládních omezení hledalo vedení školy cesty, jak co nejrychleji žákům nabídnout distanční výuku. Díky velmi dobré ICT infrastruktuře postavené na informačních systémech a průběžnému nákupu audio a video techniky se velice rychle podařilo zajistit výuku na dálku. Škola nezaznamenala téměř žádné negativní reakce ze strany zákonných zástupců. Důkazem toho, že situaci zvládala dobře, může být i skutečnost, že škola pro aktuální školní rok naplnila svoji kapacitu podobně jako v letech předcházejících. V některých případech nebyla ani schopna zájem uspokojit.

Další zjištění

Škola byla v měsíci listopadu 2021 z rozhodnutí MŠMT zařazena do projektu Pokusného ověřování obsahu, metod a organizace kombinovaného vzdělávání v základních a středních školách. Hlavním cílem tohoto projektu je na základě monitoringu vyhodnotit jednotlivé formy kombinovaného vzdělávání realizované na zapojených školách. Následně připravit kvalitní podklady pro rozhodování MŠMT o tom, zda začlenit kombinovanou výuku do systému vzdělávání v České republice i pro běžnou situaci. Ve finále pak připravit podklady pro případnou právní úpravu. Realizátorem projektu je Národní pedagogický institut.

ZUŠ Jablonec nad Nisou je tak jednou z pěti vybraných ZUŠ v České republice, které se projektu účastní. Od 1. února 2022 pracuje část žáků a učitelů v režimu kombinované výuky podle jednoho z předem nastavených modelů. Zapojeno je celkem 24 učitelů a 208 žáků.

Škola plní zadání a pokyny realizátora projektu a podílí se na průběžném sběru a vyhodnocování požadovaných výstupů. Pokusné ověřování bude pokračovat do konce školního roku 2022/2023.

Závěry

Vývoj školy

- Bezproblémové zvládnutí on line výuky v době pandemie
- Zvyšující se počet zájemců o základní umělecké vzdělávání a s tím i související současné navýšení nejvyšší povolené kapacity školy
- Potvrzení ředitele školy na jeho vedoucím pracovním místě

Silné stránky

- Vybavení školy ICT a její aktivní využívání při výuce
- Vysoká úspěšnost školy v soutěžích a prezentace na veřejnosti
- Zapojení školy do projektů pozitivně ovlivňujících kvalitu vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Minimální využívání sebehodnocení a sebereflexe zejména v hudebním oboru
- Ve většině sledovaných hodin nebyl stanoven výchovně vzdělávací cíl a tím současně chybělo i jeho vyhodnocení v závěru vyučovacích hodin zejména v hudebním oboru
- Stávající technický stav oken v budově školy na Horním náměstí

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat stanovení výchovně vzdělávacího cíle a jeho vyhodnocení jako součást výuky
- Ve větší míře využívat sebehodnocení a sebereflexi ve výuce
- Ve spolupráci se zřizovatelem hledat možnost nápravy stávajícího technického stavu oken v budově školy na Horním náměstí. Do dané doby musí ředitel přijímat preventivní opatření k eliminaci rizik plynoucích z aktuálního technického stavu oken
- Zvážit možnost využití slovního hodnocení v některých předmětech – např. hudební nauka, kolektivní výuka v nehudebních předmětech

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní umělecká škola, Jablonec nad Nisou, Podhorská 47, příspěvková organizace čj. 01/2022/ZL/ZUŠ ze dne 20. 1. 2022, s účinností a platností od 1. 9. 2022
2. Výpis z rejstříku škola ŠZ <https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/> ke dni zahájení inspekční činnosti
3. Jmenování do funkce ředitele Základní umělecké školy, Jablonec nad Nisou, Podhorská 47, příspěvková organizace s účinností od 1. ledna 2008, čj. 39117597/2007, ze dne 10. 12. 2007

4. Potvrzení pracovního poměru na dobu neurčitou na vedoucím pracovním místě ředitele Základní umělecké školy Jablonec nad Nisou, Podhorská 47, příspěvková organizace s účinností od 1. 8. 2019, čj. 41231/2019, ze dne 9. května 2019
5. Školní vzdělávací program Základní umělecké škola, Jablonec nad Nisou, Podhorská 47, příspěvková organizace, s platností od 1. 9. 2012 ve znění úprav k 1. 9. 2020
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a osvědčení o DVPP - vzorek
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2021/2022
9. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2021/2022 včetně kritérií pro hospitační činnost
10. Školní řád včetně pravidel pro hodnocení žáků platný od 1. 9. 2020 včetně Dodatku platného od 1. 2. 2022
11. Zápisy z jednání pedagogických rad vedené od 21. 1. 2021
12. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2021/2022
13. Třídní knihy pro kolektivní výuku vedené ve školním roce 2021/2022 – vzorek vedeno elektronicky
14. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku vedené ve školním roce 2021/2022 (vzorek) – vedeno elektronicky
15. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2021/2022 - vzorek
16. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek školy
17. Souhrnná dokumentace k hodnocení podmínek BOZ školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Rambousek v. r.

Bc. Jana Čermáková,
kontrolní pracovnice

Čermáková v. r.

Mgr. Helena Krasnická, přizvaná osoba,
odborník v oblasti základního uměleckého
vzdělávání

Krasnická v. r.

Mgr. Věra Hessová, přizvaná osoba,
odborník v oblasti základního uměleckého
vzdělávání

Hessová v. r.

V Liberci 13. 7. 2022

otisk razítka

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vít Rakušan, ředitel školy

Rakušan v. r.

V Jablonci nad Nisou 14. 7. 2022

otisk razítka